

Lieta C-48/07

État belge – Service public fédéral Finances

pret

Les Vergers du Vieux Tauves SA

(Cour d'appel de Liège līgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Sabiedrību ienākuma nodokļi – Direktīva 90/435/EEK – Mātes sabiedrības statuss – Dalība kapitālā – Kapitāla daļu lietojuma tiesības turšana

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prejudiciāli jautājumi – Tiesas kompetence – Robežas – Interpretācija, kas līgta saistībā ar valsts tiesību s transponētu direktīvas noteikumu piemērojamību pilnībā iekšējā situācijā*

(EKL 234. pants)

2. *Tiesību aktu tuvināšana – Kopēja nodokļu sistēma, ko piemēro mātes uzņēmumiem un meitas uzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs – Direktīva 90/435 – Piemērošanas joma – Mātes sabiedrība – Jēdziens*

(EK līgums; Padomes Direktīvas 90/435 3. pants)

1. Tiesa principā ir kompetenta lemt par prejudiciāliem jautājumiem, kas attiecas uz Kopienu tiesību normām, situācijās, kur pamata prasības fakti ir ārpus Kopienu tiesību piemērošanas jomas, bet kur šīs tiesību normas ir piemērojamas saskaņā ar valsts tiesību m.

Šajā sakarā, lai gan prejudiciāli nolikuma tiesvedības ietvaros iesniedzētāja neizsakās skaidri par to, vai un kādā mērā Tiesas spriedums tai būtu saistošs pamata prasības strīda risinājumam, apstāklis, ka šī tiesa vērsusies Tiesā, lai tai uzdotu prejudiciālu jautājumu, un ka šajā jautājumā tīz iezīmē saikni starp attiecīgo valsts tiesisko regulējumu un Kopienu tiesisko regulējumu, liek uzskatīt, ka šis spriedums šai tiesai būs saistošs. Tā kā šajā sakarā Tiesai sniegtie paskaidrojumi neietver objektīvas norādes, kas acīmredzami atklātu, ka tas tīz nebūs, apgalvojums, saskaņā ar kuru līgta Kopienu tiesību interpretācija ir tikai viens no faktoriem, kas jāņem vērā, interpretējot valsts tiesības, un tādējādi Tiesas spriedums iesniedzētītai nebūtu saistošs, nevar likt apšaubīt Tiesas kompetenci.

Turklī tīz tikai tas apstāklis vien, ka iesniedzētītītas sniedzamā interpretācija neizriet tīzai un vienīgi no Tiesas pasludinātā sprieduma, nelīcina pret tīs kompetenci lemt par uzdoto jautājumu. EKL 234. pantā paredzētīs tiesas funkciju sadales starp valsts tiesību m un Tiesu ietvaros Tiesa sava atbildē valsts tiesai nevar ēemt vērā to valsts tiesību noteikumu vispārījo uzbūvi, kuri, atsaukdami uz Kopienu tiesību m, tajā pat laikā nosaka šīs atsaucēs apjomu. Tādējādi to ierobežojumu, ko valsts likumdevījs noteicīs Kopienu tiesību piemērojamībai tīrī iekšējā situācijā m, vērā ēemšana ir valsts tiesību jautājums un tī tad ietilpst attīcīgīs dalībvalsts tiesu ekskluzīvajā kompetencē. Savukīrt attīcībā uz Kopienu tiesību m iesniedzētītīsa valsts tiesību atsaucēs uz Kopienu tiesību m ietvaros nevar neēemt vērā Tiesas interpretāciju.

(sal. ar 21., 23. un 25.–27. punktu)

2. Dal?bas sabiedr?bas kapit?l? j?dziens Direkt?vas 90/435 par kop?ju nodok?u sist?mu, ko piem?ro m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, kas atrodas da?d?s dal?bvalst?s, 3. panta izpratn? neietver kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šanu. Direkt?vas 90/435 3. panta 1. punkta a) apakšpunkt? tiek pras?ts, lai sabiedr?bai tiktu atz?ts m?tesuz??muma statuss, lai tai b?tu dal?ba citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l?. Atbilstoši min?t?s direkt?vas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktam “meitasuz??mums” ir sabiedr?ba, kuras kapit?l? ir š? kapit?la da?a. No t? izriet, ka “dal?bas kapit?l?” j?dziens min?t? 3. panta izpratn? ietver atsauci uz tiesisk?m attiec?b?m, kas past?v starp m?tes sabiedr?bu un meitas sabiedr?bu. T?d?j?di no š? p?d?j? noteikuma formul?juma izriet, ka tas neattiecas uz situ?ciju, kad m?tes sabiedr?ba trešai personai, šaj? gad?jum? lietojuma ties?bas tur?t?jam, nodod tiesisk?s attiec?bas ar meitas sabiedr?bu, pamatojoties uz ko, ar? š? treš? persona var tikt uzskat?ta par m?tes sabiedr?bu.

Tom?r atbilstoši EK l?gum? garant?taj?m aprites un p?rvietošan?s br?v?b?m, kas piem?rojamās p?robežu situ?cij?m, ja dal?bvalsts, lai izvair?tos no nodok?u dubult?s uzlikšanas sa?emtaj?m dividend?m, atbr?vo no nodok?a gan dividendes, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no citas sabiedr?bas rezidentes, uz kuras kapit?la da??m tai ir pilnas ?pašumties?bas, gan dividendes, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no citas sabiedr?bas rezidentes, uz kuras kapit?la da??m tai ir lietojuma ties?ba, tai attiec?b? uz sa?emto dividenžu atbr?vošanu no nodok?a j?piem?ro vien?da attieksme dividend?m, ko sabiedr?ba rezidente, kurai uz kapit?la da??m ir pilnas ?pašuma ties?bas, sa?em no cit? dal?bvalst? re?istr?tas sabiedr?bas, un š?d?m dividend?m, ko sa?em sabiedr?ba rezidente, kurai uz kapit?la da??m ir lietojuma ties?ba.

(sal. ar 38. un 49. punktu un rezolut?vo da?u)

TIESAS SPRIEDUMS (ceturt? pal?ta)

2008. gada 22. decembr? (*)

Sabiedr?bu ien?kuma nodok?i – Direkt?va 90/435/EEK – M?tes sabiedr?bas statuss – Dal?ba kapit?l? – Kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šana

Lieta C?48/07

par l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *cour d’appel de Liège* (Be??ija) iesniedza ar l?mumu, kas pie?emts 2007. gada 31. janv?r? un kas Ties? re?istr?ts 2007. gada 5. febru?r?, tiesved?b?

État belge – Service public fédéral Finances

pret

Les Vergers du Vieux Tauves SA.

2 Šis līgums tika iesniegts *Les Vergers du Vieux Tauves SA* (turpmāk tekstā – “VVT”) prāvā pret *État belge – Service public fédéral Finances* [Beļģijas Valsts federālo finanšu dienestu] par

Be??ijas Karalistes iest??žu nodok??u re??mu dividend??m, ko VVT sa??musi no NARDA SA (turpm??k tekst?? – “NARDA”).

Atbilstoš??s ties??bu normas

Direkt??va 90/435

3 Direkt??vas 90/435 trešaj?? apsv??rum?? noteikts:

“t?? k?? sp??k?? esošie nodok??u noteikumi, kas regul?? attiec??bas starp daž??du dal??bvalstu m??tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, daž??d??s dal??bvalst??s iev??rojami atš??iras un parasti ir neizdev??g??ki nek?? tie noteikumi, ko piem??ro vienas un t??s pašas dal??bvalsts m??tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem; t?? k?? š?? iemesla d??? daž??du dal??bvalstu sabiedr??bu sadarb??ba ir nelabv??l??g??k?? st??vokl?? sal??dzin??jum?? ar vienas dal??bvalsts sabiedr??bu sadarb??bu; t?? k?? šim tr??kumam ir j??dara gals, ieviešot kop??ju sist??mu, kas atvieglin??tu sabiedr??bu grup??šanos.”

4 Š??s direkt??vas 3. un 4. pant?? ir noteikts:

“3. pants

1. Šaj?? direkt??v??:

a) m??tesuz??muma statusu pieš??ir vismaz katrai dal??bvalsts sabiedr??bai, kas atbilst 2. pant?? izkl??st??tajiem nosac??jumiem un kam pieder vismaz 25 % kapit??la citas dal??bvalsts sabiedr??b??, kas atbilst tiem pašiem nosac??jumiem;

b) “meitasuz??mums” ir sabiedr??ba, kuras kapit??l?? ir a) apakšpunkt?? min??t?? kapit??la da??a.

2. Atk??pjoties no 1. punkta, dal??bvalst??m ir izv??les ties??bas:

– nosl??dzot divpus??ju nol??gumu, kapit??la da??as krit??riju aizst??t ar balsu da??as krit??riju,

– nepiem??rot šo direkt??vu t??du dal??bvalstu sabiedr??b??m, kas vismaz divus gadus nep??rtraukti nesaglab?? kapit??la da??as, kuru d??? t??s var uzskat??t par m??tesuz??mumiem, vai t??m šo valstu sabiedr??b??m, kur??s citas dal??bvalstu sabiedr??bas nesaglab?? t??du kapit??la da??u nep??rtraukti vismaz divus gadus.

4. pants

1. Ja m??tesuz??mums sa??em sadal??tu pe??u t??d??, ka tam ir asoci??ts meitasuz??mums, tad, ja vien šo uz??mumu nelikvid??, m??tesuz??muma valsts vai nu:

– atturas š??dai pe??ai uzlikt nodok??us,

[..]

2. Katra dal??bvalsts tom??r saglab?? izv??les ties??bas paredz??t, ka no m??tesuz??muma pe??as, kam uzliek nodokli, nevar atskait??t maks??jumus, kas attiecas uz kapit??la da??u un zaud??jumiem, ko rada meitasuz??muma pe??as sadal??šana. Ja vad??bas izmaksas, kas attiecas uz kapit??la da??u, š??d?? gad??jum?? ir noteiktas k?? izmaksas ar parastu likmi, stabili noteikt?? summa nevar p??rsniegt 5 % no meitasuz??muma sadal??t??s pe??as.

[..]”

5 Civillkodeksa 578. pant? noteikts:

“Lietojuma ties?ba ir ties?ba sa?emt labumu no lietas, kas pieder citam, nevis pašam ?pašniekam, bet ar nosac?jumu, ka tiek saglab?ta b?t?ba.”

6 1991. gada 23. oktobr? tika izsludin?ts likums, ar kuru Be??ijas ties?b?s tika transpon?ta Eiropas Kopien? Padomes 1990. gada 23. j?lija Direkt?va par kop?ju nodok?u sist?mu, ko piem?ro m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem (1991. gada 15. novembra *Moniteur belge*, 25619. lpp.).

7 Ar šo likumu tika atcelta tobrīd spēkā esošā 1964. gada 26. februāra ienākuma nodokļa kodeksa (1964. gada 10. aprīlī *Moniteur belge*, 3810. lpp.) redakcija, saskaņā ar kuru, lai sabiedrība dividenžu saņēmēja varētu atskaitīt šīs dividendes no saviem ar nodokli apliekamajiem ienākumiem, tai uz kapitāla daļēm, kas tai ir sabiedrībā, kura izmaksā dividendes, ir jābūt pilnām pašuma tiesībām.

8 Ar kara?a 1992. gada 10. apr??a dekr?tu ieviest? 1992. gada ien?kuma nodok?a kodeksa (1992. gada 30. j?lija *Moniteur belge*, 17120. lpp.) 202. pants redakcij?, kas piem?rojama pamata lietas faktiem (turpm?k tekst? – “1992. gada INK”), ir formul?ts š?di:

“1. No pe??as attiec??gaj? ar nodok??iem apliekamaj? laika period? ir ar? j?atskaita l?dz
apm??ram, k??d? t?s ir iek??autas:

1) dividendes, izņemot ienākumus, kas gūti, cedējot sabiedrībai savas akcijas vai pilnībā vai daļēji sadalot sabiedrības aktīvus;

$$[..]$$

2. Ien?kumus, kas min?ti 1. punkta 1) apakšpunkt? un [...], var atskait?t tikai t?d? gad?jum?, ja deklar?šanas vai maks?juma dien? sabiedr?bai, kas tos sa?em, pieder vismaz 5 % kapit?la taj? sabiedr?b?, kura ir veikusi sadali vai kuras ieguld?jumu v?rt?ba ir vismaz 50 miljoni franku.

[.]”

Pamata pr?va un prejudici?lais jaut?jums

9 VVT, kas ir Be??ij? dibin?ta sabiedr?ba, 1999. gad? uz desmit gadiem ieg?d?j?s akciju lietojuma ties?bas NARDA. Ar? š?s p?d?j?s juridisk? adrese ir Be??ij?, k? izriet no atbild?rumiem, ko VVT un Be??ijas vald?ba sniedza tiesved?bas Ties? laik?. BEPA SA (turpm?k tekst? – “BEPA”) ieg?d?j?s [tikai] šo pašu akciju ?pašumties?bas [bez lietojuma ties?b?m].

10 Be??ijas vald?ba, atsaukdam?s uz Be??ijas civilkodeksa 578. pantu, nor?da, ka lietojuma ties?ba t?s tur?t?jam dod ties?bas sa?emt labumu no lietas, kas pieder citam. T? preciz?, ka lietojuma ties?bas tur?t?jam ir ties?bas tikai uz sadal?to pe??u, kam?r uzkr?t? pe??a pien?kas ?pa?niekam.

11 2000.–2002. nodokļu gadā VVT, kura savās sabiedrības ienākumu deklarācijās vāļi?šs no savas ar nodokli apliekamās pamatsummas kā apliktas ar galēgo nodokli (turpmāk tekstā – “AGN”) atskaitīt dividendes, ko tās saņēma no NARDA, to neēva Tiešo nodokļu administrācija, pieprasījuma samaksāt šīm dividendēm atbilstošu nodokli.

12 VVT par šiem papildu maksājumiem iesniedza sūdzību, to pamatojuma ar to, ka strādājošo dividendes bija jāuzskata par AGN, kaut arī tai šo dividendžu izmaksas būd jābija tikai attiecīgo akciju lietojuma tiesība.

13 Šī sūdzība tika noraidīta, nodokļu administrācijai apgalvojot, ka attiecīgo kapitāla daļu lietojuma tiesības turšana nedod tiesības prasīt 1992. gada INK 202. pantā paredzēto atskaitījumu, jo tas var tikt piešķirts tikai personai, kurai uz daļu ir pilnas pašuma tiesības. VVT šo lēmumu apstrīdēja *tribunal de première instance de Namur* [Namīras Pirmās instances tiesa], kas ar 2005. gada 23. novembrā pasludinātu spriedumu tās prasību apmierināja.

14 *Cour d'appel de Liège* [Ljēžas Apelācijas tiesa], kurā vērsts *État belge – Service public fédéral Finances*, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai tas, ka 1992. gada 28. decembra likums, ar kuru groza 1992. gada [INK] 202. panta nosacījumus, atsaucoties uz [...] Direktīvu [90/435], un kurā ietverta prasība, ka dividendžu saņēmējam ir jābūt dalībī tās sabiedrības kapitālā, kas šīs dividendes izmaksā, nav pāremta *expressis verbis* prasība par pilnas pašumtiesības turšanu un tādējādi netieši tiek pieauta atbildētājas sniegtā interpretācija, ka tikai kapitāldaļu lietojuma tiesības turšana sabiedrībā ļauj saņemt atbrīvojumu no nodokļa par dividendēm, ir savienojams ar minētās direktīvas nosacījumiem par dalību kapitālā un paši ar tās 3., 4. un 5. panta nosacījumiem?”

Par Tiesas kompetenci un prejudiciālo jautājuma pieņemšanu

15 Kamēr VVT, Grieķijas valdība un Eiropas Kopienu Komisija apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams, Itālijas valdība uzskata to par nepieņemamu un Vācijas, Francijas, Nīderlandes un Apvienotās Karalistes valdības izsaka šaubas par tās pieņemamību. Beļģijas valdība, kas nav izteikusi nevienu formālu iebildumu par Tiesas kompetenci savos rakstveida apsvērumos, to apstrīdēja tiesas sūt.

16 Vispirms ir jānorāda, ka, Tiesai un valstu tiesm sadarbojoties, k tas ir paredzēts EKL 234. pantā, tikai valsts tiesa, kurai ir nodots strīds un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā tajā ierosinātās lietas pašas pazīmes, novērtē gan to, cik lielā mērā prejudiciāls nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstību (šajā sakarā skat. it paši 1995. gada 15. decembra spriedumu lietā C-415/93 *Bosman*, *Recueil*, I-4921. lpp., 59. punkts; 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-28/95 *Leur-Bloem*, *Recueil*, I-4161. lpp., 24. punkts; 2003. gada 7. janvāra spriedumu lietā C-306/99 *BIAO*, *Recueil*, I-1. lpp., 88. punkts, un 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-217/05 *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, Krājums, I-11987. lpp., 16. punkts).

17 Ja valsts tiesu uzdotie jautājumi ir saistīti ar Kopienu tiesību normas interpretāciju, Tiesai principā ir jāpieņem lēmums, ja vien nav acīmredzams, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu patiesībā ir vērsts uz to, lai Tiesa sniegtu atbildi uz hipotētisku tiesību strīdu, sniegtu konsultatīvu atzinumu par vispārīgu vai hipotētisku jautājumu, ka pieprasītai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar realitāti vai tiesību strīda priekšmetu, vai arī Tiesas rīcībā nav faktiski vai tiesiski apstākļu, kas ir nepieciešami, lai uz uzdotajiem jautājumiem sniegtu lietderīgu atbildi (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *BIAO*, 89. punkts, un lietā *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, 17. punkts).

18 Tomēr šajā gadījumā tas tā nav.

19 Uzreiz ir jāatzīst, ka nelielais ar iesniedzējtiesas lēmumu sniegtās informācijas daudzums

nav t?ds, kas šo l?gumu sniegt prejudici?lu nol?mumu padar?tu nepie?emamu. Šis l?mums, neraugoties uz nedaudzaj?m nor?d?m par faktiem un atbilstošaj?m valsts ties?bu norm?m ?auj noteikt uzdot? jaut?juma apjomu, k? par to liecina to citu Tiesai apsv?rumus iesniegušo ieinteres?to personu, kas nav pamata lietas dal?bnieki, apsv?rumu saturs. Turkl?t ar VVT un Be??ijas vald?bas sniegtajiem rakstveida apsv?rumiem Tiesai ir sniegta pietiekama inform?cija, kas tai ?auj interpret?t Kopienu ties?bu normas, run?jot par situ?ciju, kas ir pamata pr?vas priekšmets, un uz uzdoto jaut?jumu sniegt lietder?gu atbildi.

20 T?pat ir j?noraida It?lijas vald?bas izvirz?t? iebilde par nepie?emam?bu, kas pamatota ar to, ka iesniedz?jtiesa neesot šaj? tiesved?bas stadij? pier?djusi Tiesas atbildes uz uzdoto jaut?jumu nepieciešam?bu str?da pamata pr?v? atrisin?šanai. Atbilstoši EKL 234. panta otrajai da?ai valsts tiesa izlemj, kur? proced?ras posm? šai tiesai ir j?uzdod prejudici?ls jaut?jums Tiesai (skat. 1981. gada 10. marta spriedumu apvienotaj?s liet?s 36/80 un 71/80 *Irish Creamery Milk Suppliers Association u.c., Recueil*, 735. lpp., 5. punkts; 2000. gada 30. marta spriedumu liet? C?236/98 *J?mO, Recueil*, l?2189. lpp., 30. punkts, k? ar? 2008. gada 17. j?lija spriedumu liet? C?303/06 *Coleman*, Kr?jums, l?0000. lpp., 29. punkts).

21 Visbeidzot, attiec?b? uz Be??ijas vald?bas izteiktajiem iebildumiem ievadam j?atg?dina, ka saska?? ar past?v?go judikat?ru Tiesa princip? ir kompetenta lemt par prejudici?liem jaut?jumiem, kas attiecas uz Kopienu ties?bu norm?m, situ?cij?s, kur pamata pr?vas fakti ir ?rpus Kopienu ties?bu piem?rošanas jomas, bet kur š?s ties?bu normas ir piem?rojamas saska?? ar valsts ties?b?m (skat. it ?paši iepriekš min?to spriedumu liet? *Leur?Bloem*, 27. punkts; 1997. gada 17. j?lija spriedumu liet? C?130/95 *Giloy, Recueil*, l?4291. lpp., 23. punkts; 1998. gada 3. decembra spriedumu liet? C?247/97 *Schoonbroodt, Recueil*, l?8095. lpp., 14. punkts, k? ar? 2005. gada 17. marta spriedumu liet? C?170/03 *Feron*, Kr?jums, l?2299. lpp., 11. punkts).

22 Pirmk?rt, Be??ijas vald?ba tiesas s?d? izteica šaubas par to, vai ar 1992. gada INK 202. panta 2. punktu paredz?ts transpon?t Direkt?vas 90/435 attiec?go noteikumu un vai š? pirm? norma attiec?b? uz iekš?j?m situ?cij?m atsaucas uz šaj? direkt?v? noteiktajiem risin?jumiem. Šaj? sakar? j?atg?dina, ka š? pati vald?ba savos rakstveida apsv?rumos apgalvoja, ka Be??ijas likumdev?js nol?ma š?s direkt?vas transpoz?ciju attiecin?t uz attiec?b?m starp Be??ijas m?tes sabiedr?b?m un meitas sabiedr?b?m, lai izvair?tos no diskrimin?cijas starp Be??ijas sabiedr?b?m atkar?b? no meitas sabiedr?bas valstspieder?bas attiec?b? uz nodok?u rež?mu attiec?b? uz pe??u, ko meitas sabiedr?ba izmaks? m?tes sabiedr?bai. Turkl?t 1991. gada 23. oktobra likums, ar kuru Be??ijas ties?b?s transpon? Eiropas Kopienu Padomes 1990. gada 23. j?lija Direkt?vu par kop?ju nodok?u sist?mu, ko piem?ro m?tesuz??mumiem un meitasuz??mumiem, k? par to liecina t? nosaukums, skaidri paredz transpon?t min?to direkt?vu.

23 Otrk?rt, Be??ijas vald?bas apgalvojums, saska?? ar kuru, t? k? l?gt? Kopienu ties?bu interpret?cija ir tikai viens no faktoriem, kas j??em v?r?, interpret?jot valsts ties?bas, Tiesas spriedums iesniedz?jtiesai neb?tu saistošs, nevar likt apšaub?t Tiesas kompetenci.

24 Šaj? sakar? j?atz?m?, ka š?s pamata lietas apst?k?i atš?iras no apst?k?iem, k?di bija liet?, kur? tika pasludin?ts 1995. gada 28. marta spriedums liet? C?346/93 *Kleinwort Benson (Recueil*, l?615. lpp.), kur? Tiesa atzina, ka tai nav kompetences lemt par prejudici?lo jaut?jumu t?p?c, ka t?s spriedums iesniedz?jtiesai neb?tu saistošs. Valsts tiesiskais regul?jums, par kuru bija runa šaj? p?d?j? min?taj? liet?, tikai ??ma par paraugu 1968. gada 27. septembra konvenciju par jurisdikciju un spriedumu izpildi civilliet?s un komerciet?s (OV 1972, L 229, 32. lpp.) un tikai da??ji p?r??ma t?s noteikumus.

25 Taisn?ba, š?s tiesved?bas ietvaros iesniedz?jtiesa neizsak?s skaidri par to, vai un k?d? m?r? Tiesas spriedums tai b?tu saistošs pamata pr?vas str?da risin?jumam. Ta?u apst?klis, ka š? tiesa v?rsusies Ties?, lai tai uzdotu prejudici?lu jaut?jumu, un ka šaj? jaut?jum? t? iez?m? saikni

starp valsts tiesisko regulējumu un Direktīvu 90/435, liek uzskatīt, ka šis spriedums šai tiesai būs saistošs. Beļģijas valdības šajā sakarā tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi neietver objektīvas norādes, kas acīmredzami atklātu, ka tas tā nebūs.

26 Treškārt, kā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Leur-Bloem* 21. un 33. punkta, tikai tas apstāklis vien, ka 1992. gada INK 202. panta 2. punktam sniedzamā interpretācija neizriet tikai un vienīgi no Tiesas pasludinātā sprieduma, neliecina pret tās kompetenci lemt par uzdoto jautājumu.

27 EKL 234. pantā paredzētās tiesas funkciju sadales starp valsts tiesām un Tiesu ietvaros Tiesa sava atbildē valsts tiesai nevar ņemt vērā to valsts tiesību noteikumu vispārīgo uzbūvi, kuri, atsaukdamies uz Kopienas tiesību, tajā pat laikā nosaka šīs atsaucēs apjomu (skat. 1990. gada 18. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-297/88 un C-197/89 *Dzodzi, Recueil*, I-3763. lpp., 42. punkts). Tādējādi to ierobežojumu, ko valsts likumdevējs noteicis Kopienas tiesību piemērojamā tēri iekšējā situācijā, vērā ņemšana ir valsts tiesību jautājums un tādēļ ietilpst attiecīgās dalībvalsts tiesu ekskluzīvā kompetencē (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Dzodzi*, 42. punkts; 1992. gada 12. novembra spriedums lietā C-73/89 *Fournier, Recueil*, I-5621. lpp., 23. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Leur-Bloem*, 33. punkts). Savukārt attiecībā uz Kopienas tiesību iesniedzējtiesa valsts tiesību atsaucēs uz Kopienas tiesību ietvaros nevar ņemt vērā Tiesas interpretāciju.

28 Tādējādi Beļģijas valdības argumentācija Tiesas kompetences apšaubīšanai ir jānoraida.

29 No visa iepriekš minētā izriet, ka uz prejudiciālo jautājumu ir jāatbild.

Par prejudiciālo jautājumu

30 Ar savu prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dalībvalsts citas dalībvalsts sabiedrības kapitālā jādziens Direktīvas 90/435 3. panta nozīmē ietver kapitāla daļu lietojuma tiesības turēšanu.

31 Lai atbildētu uz šo jautājumu, visupirms ir jāsalīdzina kapitāla daļu pašnieka tiesiskā situācija ar šo daļu lietojuma tiesības turētāja tiesisko situāciju.

32 No Beļģijas valdības apsvērumiem izriet, ka atbilstoši Beļģijas Civill kodeksa 578. pantam lietojuma tiesība tās turētājam dod tiesības saņemt labumu no lietas, kas pieder citam. No tā izriet, ka lietojuma tiesība ir tiesību saikne starp lietojuma tiesības turētāju un pašnieku, kura pašumu ietekmē lietojuma tiesība.

33 Tādējādi pamata lietā *VVT*, tādēļ kādē tai nepieder kapitāla daļas *NARDA*, tās tiesiskās attiecības ar šo pēdējo neizriet no asociētā sabiedrības statusa, bet gan no lietojuma tiesībām, kuru turētāja tā ir. Šīs lietojuma tiesības *VVT* ļauj izmantot zināmas tiesības, kas parasti būtu *BEPA* kā šo kapitāla daļu pašniecei.

34 Savukārt *BEPA* tiesiskās attiecības ar *NARDA* ir asociētā sabiedrības attiecības, kas rodas no fakta, ka tā kā pašniekam [bez lietojuma tiesībām] ir daļas šīs pēdējās sabiedrības kapitālā. *BEPA* daļas acīmredzami izpilda “dalības kapitālā” kritēriju Direktīvas 90/435 3. panta izpratnē, un šī sabiedrība, ar noteikumu, ka tā izpilda arī citus šajā direktīvā noteiktos kritērijus, jāuzskata par “mātesuzņēmumu” minētā 3. panta izpratnē.

35 Tādējādi jāpārbauda, vai sabiedrības kapitāla daļu lietojuma tiesību turētāju, kas nav tīši pati sabiedrība, kurai šīs daļas pieder, jāuzskata par tīšu, kam ir mētes sabiedrības statuss, proti, kam ir daļa sabiedrības kapitāla? Direktīvas 90/435 3. panta izpratnē.

36 Kā izriet tostarp no tās trešās apsvēruma, ar Direktīvu 90/435, ieviešot kopēju sistēmu, vēlās izbeigt jebkādu dažādu daļbvalstu sabiedrību sadarbības nelabvēlīgo stāvokli salīdzinājumā ar vienas daļbvalsts sabiedrību sadarbību un tādējādi atvieglot sabiedrību grupēšanas Kopienā līmeni? (skat. 2001. gada 4. oktobra spriedumu lietā C-294/99 *Athinaiki Zythopoiia, Recueil*, l. 6797. lpp., 25. punkts; 2006. gada 12. decembra spriedumu lietā C-446/04 *Test Claimants in the FII Group Litigation*, Krājums, l. 11753. lpp., 103. punkts; 2008. gada 3. aprīļa spriedumu lietā C-27/07 *Banque Fédérative du Crédit Mutuel*, Krājums, l. 2067. lpp., 23. punkts, un šajā sakarā – 2008. gada 26. jūnija spriedumu lietā C-284/06 *Burda*, Krājums, l. 4571. lpp., 51. punkts).

37 Lai gan ar Direktīvu 90/435 paredz novērst dubultu nodokļu uzlikšanu meitas sabiedrību mētes sabiedrībām sadalītājiem, ar to vēlās vispārīgi novērst sabiedrību pārrobežu sadarbības nelabvēlīgo stāvokli, kas, kā ar izriet no tās trešās apsvēruma, rodas tādēļ, ka nodokļu noteikumi, kas regulā attiecības starp dažādu daļbvalstu mētesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, parasti ir neizdevīgi, nekā tie noteikumi, ko piemēro vienas un tās pašas daļbvalsts mētesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem.

38 Direktīvas 90/435 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā tiek prasīts, lai sabiedrībai tiktu atzīts mētesuzņēmuma statuss, lai tā būtu daļa citas daļbvalsts sabiedrības kapitāla. Atbilstoši minētās direktīvas 3. panta 1. punkta b) apakšpunktam “meitasuzņēmums” ir sabiedrība, kuras kapitāls ir šīs kapitāla daļa. No tā izriet, ka “daļbvalsts kapitāls” jādziens minētā 3. panta izpratnē ietver atsauci uz tiesiskām attiecībām, kas pastāv starp mētes sabiedrību un meitas sabiedrību. Tādējādi no šīs pārdotās noteikuma formulējuma izriet, ka tas neattiecas uz situāciju, kad mētes sabiedrība trešai personai, šajā gadījumā lietojuma tiesības turētājam, nodod tiesiskās attiecības ar meitas sabiedrību, pamatojoties uz to, ar šīs trešās personas var tikt uzskatīta par mētes sabiedrību.

39 Tādējādi no Direktīvas 90/435 3. panta formulējuma izriet, ka daļbvalsts sabiedrības kapitāls jādziens šīs noteikuma izpratnē neietver lietojuma tiesību, kas sabiedrībai ir attiecībā uz citas sabiedrības kapitāla daļēm.

40 Šo analīzi apstiprina Direktīvas 90/435 noteikumu struktūra.

41 Pirmkārt, šīs direktīvas 4. panta 1. punkts paredz gadījumu, kad “mētesuzņēmums saņem sadalītu peļņu tādēļ, ka tam ir asociēts meitasuzņēmums”. Sabiedrības daļu lietojuma tiesību turētājs saņem tās sadalītās dividendes savas lietojuma tiesības dēļ. Tā tiesiskā situācija attiecībā pret meitas sabiedrību nav tāda, kas tam piešķirtu asociētas sabiedrības statusu, jo, kā to atzīmējis ģenerālvokāls savu secinājumu 57. punktā, šīs situācijas izriet tikai no lietojuma tiesības, ko tam nodevis meitas sabiedrības kapitāla daļu pāšņieks.

42 Otrkārt, atbilstoši Direktīvas 90/435 4. panta 2. punktam daļbvalstis saglabā izvēles tiesības paredzēt, ka no mētesuzņēmuma peļņas, kam uzliek nodokli, nevar atskaitīt maksājumus, kas attiecas uz kapitāla daļu un zaudējumiem, ko rada meitasuzņēmuma peļņas sadalīšana. Šis noteikums daļbvalstīm ļauj veikt pasākumus, lai novērstu, ka mētes sabiedrība gūst divkāršu nodokļu priekšrocību. Šīs sabiedrības atbilstoši šīs direktīvas 4. panta 1. punkta pirmajam ievilkumam varētu, pirmkārt, saņemt peļņu, netikdama apliekta ar nodokli, un, otrkārt, gūt nodokļa samazinājumu, atskaitīdama maksājumus, kas attiecas uz kapitāla daļu un zaudējumiem, ko rada minētās peļņas sadalīšana.

43 K? izriet no Be??ijas vald?bas rakstveida apsv?rumiem, lietojuma ties?bas tur?t?jam ir ties?bas tikai uz sadal?to pe??u, kam?r uzkr?t? pe??a pien?kas ?pašniekam. T?d?j?di pe??as sadal?šanas gad?jum? ne lietojuma ties?bas tur?t?js, ne ?pašnieks nevar sa?emt dubultu nodok?u priekšroc?bu, jo ?pašnieks nesa?em pe??u un lietojuma ties?bas tur?t?jam ir ties?bas tikai uz sadal?to pe??u. Ja pe??as sadale rada zaud?jumus no dal?bas kapit?l?, vis?m dal?bvalst?m dot? iesp?ja paredz?t, ka šie zaud?jumi nav atskait?mi no m?tes sabiedr?bas ar nodokli apliekam?s pe??as, var tikt izmantota tikai tad, ja š? pati sabiedr?ba sa?em sadal?to pe??u un š?s sadal?šanas rezult?t? cieš zaud?jumus no savas dal?bas kapit?l?. Tas apstiprina, ka Kopien? likumdev?js uzskat?jis, ka "m?tesuz??mums" Direkt?vas 90/435 izpratn? ir viens vien?gs un tas pats uz??mums.

44 T?tad, ?emot v?r? skaidro un nep?rprotamo Direkt?vas 90/435 noteikumu formul?jumu, ko apstiprina to visp?r?j? strukt?ra, š?s direkt?vas 3. pant? ietverto dal?bas citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l? j?dzienu nevar interpret?t t?d?j?di, ka tas ietvertu kapit?la da?u lietojuma ties?bas tur?šanu citas dal?bvalsts sabiedr?bas kapit?l?, t?d?j?di paplašinot ar to saist?tos dal?bvalstu pien?kumus (skat. p?c analo?ijas 2005. gada 8. decembra spriedumu liet? C?220/03 ECB/V?cija, Kr?jums, I?10595. lpp., 31. punkts, un 2008. gada 28. febru?ra spriedumu liet? C?263/06 *Carboni e derivati*, Kr?jums, I?1077. lpp., 48. punkts).

45 Pat ja pamata lieta attiecas uz t?ri iekš?ju situ?ciju, j?atz?m?, ka Kopien? ties?bas attiec?b? uz p?robežu attiec?b?m prasa, lai dal?bvalsts, kas, lai izvair?tos no nodok?u dubult?s uzlikšanas dividend?m, atbr?vo no nodok?a gan dividendes, kas sadal?tas sabiedr?bai, kurai ir pilnas ?pašumties?bas uz kapit?la da??m sabiedr?b?, kura izmaks? dividendes, gan dividendes, kas sadal?tas sabiedr?bai, kurai uz š?m da??m ir lietojuma ties?ba, piem?rotu vien?du nodok?u rež?mu dividend?m, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no sabiedr?bas, kura ar? ir rezidente, un dividend?m, ko sabiedr?ba rezidente sa?em no cit? dal?bvalst? re?istr?tas sabiedr?bas.

46 Lai gan dal?bvalst?m ir ties?bas attiec?b? uz dal?bu sabiedr?b?s, uz kuru Direkt?va 90/435 neattiecas, noteikt, vai un cik liel? m?r? ir j?nov?rš nodok?a dubulta uzlikšana sadal?tajai pe??ai, un šaj? nol?k? vienpus?ji vai ar konvencij?m, ko t?s nosl?dz ar cit?m dal?bvalst?m, ieviest sist?mas, kuras ir paredz?tas, lai nov?rstu vai samazin?tu šo dubulto nodok?a uzlikšanu, tom?r šis apst?klis vien t?m ne?auj piem?rot pas?kumus, kas ir pretrun? EK l?gum? garant?taj?m aprites un p?rvietošan?s br?v?b?m (šaj? sakar? skat. 2006. gada 12. decembra spriedumu liet? C?374/04 *Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation*, Kr?jums, I?11673. lpp., 54. punkts, un 2007. gada 8. novembra spriedumu liet? C?379/05 *Amurta*, Kr?jums, I?9569. lpp., 24. punkts).

47 No Tiesas past?v?g?s judikat?ras izriet, ka, lai ar? k?da b?tu pie?emt? sist?ma nodok?u vair?kk?rt?jas uzlikšanas vai dubult?s ekonomisk?s nodok?u uzlikšanas nov?ršanai vai samazin?šanai, L?gum? garant?tajai br?vajai apritei ir pretrun? tas, ka dal?bvalst? pret ?rvalsts izcelsmes dividend?m ir maz?k labv?l?ga attieksme nek? pret valsts izcelsmes dividend?m, iz?emot, ja š? atš?ir?g? attieksme skar situ?cijas, kas objekt?vi nav sal?dzin?mas, vai to pamato prim?ri visp?r?jo interešu iemesli (iepriekš min?tais spriedums liet? *Test Claimants in the FII Group Litigation*, 46. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

48 Turklīt interpretējai, saskaņā ar kuru dalībvalstij, kas attiecībā uz saņemto dividenžu atbrīvošanu no nodokļa vienādi attiecas pret dividenžu saņēmēju sabiedrību, kurai ir kapitāla daļu lietojuma tiesības, un sabiedrību, kurai ir pilnas pašumtiesības uz kapitāla daļēm, šis pats nodokļu režīms jāattiecina uz dividendēm, kas saņemtas no citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības, atbilst Direktīvas 90/435 mērķim izbeigt sabiedrību grupēšanās Kopienā lēmē nelabvēlīgāku stāvokli un izvairīties no nodokļu dubultas uzlikšanas pārobežu grupas ietvaros sadalītajām dividendēm.

49 Ēmot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka dalības citas dalībvalsts sabiedrības kapitālā jādziens Direktīvas 90/435 3. panta nozīmē neietver kapitāla daļu lietojuma tiesības turēšanu. Tomēr atbilstoši EK līguma garantējamo aprites un pārvietošanās brīvībai, kas piemērojamas pārobežu situācijām, ja dalībvalsts, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas saņēmējām dividendēm, atbrīvo no nodokļa gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir pilnas pašumtiesības, gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir lietojuma tiesības, tai attiecībā uz saņemto dividenžu atbrīvošanu no nodokļa jāpiemēro vienāda attieksme dividendēm, ko sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir pilnas pašuma tiesības, saņem no citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības, un šādām dividendēm, ko saņem sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir lietojuma tiesības.

Par tiesāšanas izdevumiem

50 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tādēļ jālemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietās dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

dalības citas dalībvalsts sabiedrības kapitālā jādziens Padomes 1990. gada 23. jūlija Direktīvas 90/435/EEK par kopēju nodokļu sistēmu, ko piemēro mēsuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kas atrodas dažādās dalībvalstīs, 3. panta nozīmē neietver kapitāla daļu lietojuma tiesības turēšanu.

Tomēr atbilstoši EK līguma garantējamo aprites un pārvietošanās brīvībai, kas piemērojamas pārobežu situācijām, ja dalībvalsts, lai izvairītos no nodokļu dubultas uzlikšanas saņēmējām dividendēm, atbrīvo no nodokļa gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir pilnas pašumtiesības, gan dividendes, ko sabiedrība rezidente saņem no citas sabiedrības rezidentes, uz kuras kapitāla daļēm tai ir lietojuma tiesības, tai attiecībā uz saņemto dividenžu atbrīvošanu no nodokļa jāpiemēro vienāda attieksme dividendēm, ko sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir pilnas pašuma tiesības, saņem no citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības, un šādām dividendēm, ko saņem sabiedrība rezidente, kurai uz kapitāla daļēm ir lietojuma tiesības.

[Parakstī]

* Tiesvedības valoda – franču.